

Změna pohlaví transsexuálních pacientů

Změnu pohlaví transsexuálních pacientů legislativně upravuje v § 21 až 23 zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pokud chce pacient podstoupit chirurgické výkony vedoucí ke změně pohlaví, je nutné naplnit legislativní požadavky, které vedou k změně pohlaví transsexuálních pacientů.

K chirurgickým výkonům vedoucím ke změně pohlaví musíte mít kladné stanovisko Odborné komise pro provádění změny pohlaví transsexuálních pacientů (dále jen „komise“), která je ustanovena na Ministerstvu zdravotnictví České republiky. Termíny jednání odborné komise jsou uveřejněny [na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví](#).

K jednání komise je třeba předložit:

- Písemnou žádost pacienta, která musí obsahovat jméno, příjmení, datum narození, adresu trvalého bydliště, korespondenční adresu, případně e-mailovou adresu a telefonní číslo, datum a podpis pacienta, stručný text, o co a proč žádáte.
- Doporučení ošetřujícího lékaře – sexuologa, které musí obsahovat, od kdy je pacient léčen, zda splňuje všechna kritéria požadovaná pro schválení chirurgických zákroků
 - je starší 18 let,
 - diagnóza transsexuality byla opakovaně potvrzena, a to jak vlastním diagnostickým procesem, tak i průběhem Real-life experience testu (dále jen „RLE“),
 - více než 1 rok užívání hormonální terapie,
 - více než 1 rok trvající RLE, kdy pacient trvale žije ve všech oblastech života v požadované roli, včetně změny jména na neutrální,
 - je-li pacient svobodný nebo bylo uzavřeno manželství nebo registrované partnerství,
 - zda je nebo není rodičem dítěte,
 - zda pacient získal dostatek informací o charakteru požadovaných chirurgických zákroků, pro jejichž provedení neexistují žádné zdravotní ani právní kontraindikace,
 - potvrzení, že je možné žádost pacienta schválit.
- Pokud pacient uzavřel manželství nebo registrované partnerství, je nutné komisi předložit potvrzení o rozvodu manželství nebo o zániku registrovaného partnerství (ověřená kopie rozsudku o rozvodu manželství, o zániku registrovaného partnerství).
- Pokud je pacient rodičem dítěte mladšího 15 let, je nutné komisi předložit vyjádření rodinného terapeuta nebo dětského klinického psychologa, případně vyjádření ošetřujícího lékaře – sexuologa, proč ke spolupráci s rodinným terapeutem, popř. dětským klinickým psychologem nedošlo.
- Doporučení klinického psychologa potvrzující diagnózu transsexualismu a doporučení změny pohlaví.
- Žádost pacienta, doporučení ošetřujícího lékaře – sexuologa a doporučení klinického psychologa nesmí být starší než tři měsíce ke dni jednání komise.
- Zkompletovanou žádost zašle ošetřující lékař – sexuolog nebo pacient na Ministerstvo zdravotnictví, Odbor zdravotní péče, Palackého nám. 375/4, 128 01 Praha 2, alespoň 30 dní před termínem jednání komise.
- Pacient obdrží písemnou pozvánku k jednání komise, na které se musí osobně dostavit. Pozvánku na jednání komise obdrží také ošetřující lékař – sexuolog, ale dostavit se k jednání komise není jeho povinností.

- Po projednání žádosti komisí obdrží pacient i jeho ošetřující lékař – sexuolog doporučující nebo např. při nesplnění výše zmíněných podmínek zamítavé stanovisko komise.
- Na stanovisku komise je uvedena jeho platnost a je nutné jej předložit poskytovateli zdravotních služeb, který bude chirurgické výkony provádět. V této době je třeba zahájit chirurgické výkony směřující ke změně pohlaví, tedy je třeba podstoupit alespoň jeden chirurgický výkon, který je uvedený ve [Věstníku MZ č. 8/2012](#).
- O provedeném výkonu obdrží pacient od poskytovatele zdravotních služeb potvrzení.